

Szkoły bezpieczne to szkoły efektywne

Strategia dla rodziców

Odkrycie, że ich dziecko jest prześladowane lub prześladowuje inne dzieci wywołuje u rodziców stres i niepokój. W większości przypadków rodzice początkowo odczuwają gniew i zakłopotanie, a także sami czują się winni.

Poniższe informacje zostały opracowane po to, aby doradzić rodzicom skuteczne metody przeciwdziałania prześladowaniu w szkole.

Co to jest prześladowanie (bullying)?

Prześladowaniem nazywamy zjawisko powtarzającego się częściej niż raz, umyślnego nękania lub krzywdzenia kogoś przez osobę lub grupę mającą w danym momencie nad tym kimś przewagę. Prześladowanie takie może przybierać formę agresji fizycznej (np. bicie), agresji słownej (np. obrzucanie wyzwiskami), lub szykan pośrednich (np. rozpuszczanie plotek).

Za prześladowanie nie uważamy:

- sytuacji, w których dwaj uczniowie posprzeczali się ze sobą – tzn. występuje między nimi równowaga sił, są oni obydwaj zdenerwowani i na ogół chcą doprowadzić do zgody.
- sytuacji odtrącenia ucznia lub braku jego aprobaty przez kolegów (chyba, że działanie to się powtarza i jest skierowane przeciwko konkretnej osobie).

- pojedynczych przypadków złego traktowania lub nikkczemności, a także sporadycznych przejawów agresji lub zastraszenia.

Po czym można poznać, czy dziecko jest prześladowane?

Oto niektóre oznaki, że dziecko jest prześladowane:

- niechętnie chodzi ono do szkoły
- skarży się rano na złe samopoczucie
- chodzi na wagary
- ma złe wyniki w nauce
- zamyka się w sobie, zaczyna się jąkać, traci pewność siebie
- płacze zasypiając, ma koszmary
- prosi o pieniądze lub je kradnie (żeby płacić swojemu prześladowcy)
- nie chce mówić, co je gnębi
- ma na ciele nie dające się wytłumaczyć siniaki, zranienia lub zadrapania
- zaczyna prześladować inne dzieci lub rodzeństwo
- zaczyna być agresywne i zachowywać się nierozsądnie

Opracowano na podstawie materiałów *Kidscape*, dostępnych pod:

www.kidscape.org.uk/parents/signsof.shtml

Co powinienem zrobić, jeśli moje dziecko jest prześladowane w szkole?

Krok 1: Uważnie wysłuchaj dziecka i okaż mu współczucie i wsparcie.

Krok 2: Udziel dziecku sensownych porad – nie zachęcaj go do odwzajemniania szykan czy agresji, bo to jeszcze nasili wymierzone przeciwko niemu działania prześladowcze.

Krok 3: Doradź dziecku, aby reagowało na przejawy prześladowania w pozytywny sposób. Dziecko powinno na przykład:

- poprosić prześladowcę, żeby je zostawił w spokoju, a następnie spokojnie odejść
- unikać sytuacji, w których będzie ono narażone na dalsze prześladowanie
- starać się nawiązać nowe przyjaźnie.

Krok 4: Aby zorientować się, czy zachowania prześladowcze powtarzają się, zadaj dziecku następujące pytania:

- Gdzie i kiedy nastąpił incydent i na czym polegał?
- Kto uczestniczył w poszczególnych incydentach?
- Czy ktoś inny był świadkiem incydentu i kto to był?
- W jaki sposób dotychczas próbowano zaradzić sytuacji?
- Nazwiska nauczycieli, którzy są świadomi istnienia problemu.

Krok 5: Aby rozwiązać problem, współpracuj ze szkołą swojego dziecka. Szkoły traktują swoje obowiązki w kwestii prześladowania bardzo poważnie. Działania szkoły w kierunku eliminacji prześladowania uczniów przyniosą lepszy skutek, jeśli rodzice będą z nią współpracować.

Pamiętaj: jeśli Ty nie zdajesz sobie sprawy z tego, że Twoje dziecko jest ofiarą prześladowania w szkole, to najprawdopodobniej nie wiedzą także o tym jego nauczyciele.

Powinieneś:

- umówić się z nauczycielem na spotkanie i zanotować sobie zawczasu w punktach kwestie, jakie chcesz z nim omówić.
- podczas spotkania postarać się zachować spokój i zreferować sytuację w sposób, który nie pozostawi wątpliwości co do tego, że pracujesz wraz ze szkołą nad rozwiązaniem tego problemu.

Pamiętaj, że szkoła musi mieć czas na zbadanie problemu, a także na rozmowy z nauczycielami oraz, ewentualnie, z innymi uczniami.

Krok 6: W jakiś czas po spotkaniu możesz zadzwonić do szkoły, żeby sprawdzić, co zostało w tej sprawie zrobione. Możesz także spytać, kiedy szkoła ma się z Tobą w tej sprawie skontaktować.

safe schools are
effective schools

Krok 7: We współpracy ze szkołą opracuj plan działania, aby wyeliminować bieżące przejawy prześladowania i zapobiec ich występowaniu w przyszłości. Przed końcem spotkania poproś o wyjaśnienie następnych etapów planu.

Krok 8: W razie potrzeby poproś, aby w sprawę zaangażował się terapeuta szkolny.

Krok 9: Zachęć dziecko, aby ewentualne dalsze przypadki prześladowania go zgłaszało nauczycielowi, do którego ma zaufanie.

Czego NIE powinienem robić w przypadku, gdy moje dziecko jest prześladowane?

- Nie próbuj bezpośrednio zwracać się do ucznia, którego podejrzewasz o udział w prześladowaniu Twojego dziecka.
- Nie próbuj rozwiązywać problemu z rodzicami tego ucznia. Na ogół nie przynosi to skutku i może tylko pogorszyć sytuację.

Co powinienem zrobić, jeśli moje dziecko prześladowuje inne dzieci?

- Zareaguj spokojnie i nie zajmuj stanowiska obronnego. Postaraj się współpracować ze szkołą w celu pozytywnego załatwienia problemu.
- Uznaj, że sytuacja stwarza Twojemu dziecku okazję do rozwinięcia w sobie pewnych istotnych cech dojrzałości.

Czego NIE powinienem robić w przypadku, gdy moje dziecko prześladowuje inne dzieci?

- Nie próbuj bezpośrednio zwracać się do prześladowanego ucznia lub jego rodziny, ani nie próbuj skłaniać rodziców tamtego ucznia, aby wzięli stronę Twojego dziecka.

Co mogę zrobić, żeby zmniejszyć skalę problemu prześladowania w szkole?

- Zgłaszać szkole wszelkie przejawy prześladowania, nie tylko te wymierzone przeciwko Twojemu własnemu dziecku.
- Pouczyć dziecko, że zdecydowanie potępiasz zjawisko prześladowania w szkole i wyjaśnić mu, dlaczego je potępiasz.

- Wyeliminować wszelkie formy prześladowania w domu i zachęcać swoje dzieci do okazywania szacunku innym, a także samemu być dla nich w tym względzie wzorem do naśladowania.
- Porozmawiać z dzieckiem o tym, czym powinno być nacechowane autentyczne koleżeństwo, a także poradzić mu, aby nie kontynuowało „przyjaźni” z osobami, które źle je traktują lub okazują mu brak szacunku.

Pożyteczne witryny internetowe:

Szkoły bezpieczne to szkoły efektywne
(Safe Schools are Effective Schools):

www.sofweb.vic.edu.au/wellbeing/safeschools/bullying/index.htm

Regulamin Zachowania Ucznia
(Student Code of Conduct):

www.sofweb.vic.edu.au/wellbeing/welfare/conduct.htm

Prześladowanie w szkole: Absolutnie nie!

(Bullying. No Way!):

www.bullyingnoway.com.au

safe schools are
effective schools